

Junacy „Służby Polsce“ piszą do Prezydenta RP o swej pracy

Prezydent RP Bolesław Bierut otrzymał od st. junaka Dzieńca z XI Brygady SP, pracującej w Dworach koło Oświęcimia list następującej treści:

Dwory, 8. X. 1949 r.

Obywatelu Prezydencie, piszę ten list do Obywatela Prezydenta, chociaż się wstydzę, bo jestem synem małego chłopca i niebardzo umiem pisać, ale jak umiem tak piszę, a resztę proszę mi wybaczyć. Gdy przyjechalismy do Oświęcimia, mieszkańcy miasta Oświęcimia przyjęli nas bardzo serdecznie i życzyli nam owocnej pracy nad odbudową Polski Ludowej. A my, junacy wojsk Oświęcimia, nie zawiedliśmy nadziei mieszkańców miasta Oświęcimia i nadziei naszego województwa w nas pokładanej. Każdy z nas rozumie dobrze, że naszą pracą odbudujemy swoją Ojczyznę — Ojczyznę Socjalistyczną, w której nie ma miejsca dla kapitalistów i podlegających wojennych. Dlatego każdy z nas stara się, aby wydajność pracy była jak największa. Pracę naszą, zaplanowaną na dwa miesiące, zobowiązaliśmy się wykonać na 14 dni przed terminem, a wykonaliśmy na 24 dni przed terminem. Pracujemy koło Oświęcimia, koło miasta, w którym Niemcy zgładzili ze świata tysiące ludzi i pozostawili tylko popioły i gruzy, a my junacy chcemy odbu-

dować to, co hitlerowcy zniszczyli i odbudować swoją przyszłość. Oprócz tego wiele się w brygadzie nauczyli i zrozumielismy, że Polska Ludowa i Kraje Demokracji Ludowej z ZSRR na czele, chcą, żeby chłop, robotnik i inteligent pracujący żył szczęśliwie, a szczęśliwie może żyć tylko w krajach demokratycznych. Zasyłamy Obywatelowi Prezydentowi serdeczne pozdrowienia z XI Brygady SP cała młodzież woj. rzeszowskiego.

Starczy Junak
Dzieńca Józef
XI Brygada SP, I-szy Baon,
II-ga Kompania
Dwory, koło Oświęcimia.

Odpowiedź Prezydenta RP

Prezydent RP wystosował w odpowiedzi następujące pismo:

Starczy Junak Dzieńca Józef XI Brygada SP, I-szy Baon, II-ga Kompania
Dwory koło Oświęcimia

W odpowiedzi na list, który otrzymałem z Twoją listem, dziękuję za przesłane pozdrowienia i wyrażam uznanie wszystkim dzielnym junakom za ich pracę, wypełnianą z najwyższym zapałem i oddaniem.

Życzę Wam powodzenia w dalszej pracy i nauce dla dobra Rzeczypospolitej.

Bolesław Bierut

Polska uznała Niemiecką Republikę Demokratyczną

Rząd Polski postanowił uznać rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej oraz ustanowić przy nim przedstawicielstwo dyplomatyczne. Przedstawicielem dyplomatycznym Rzeczypospolitej Polskiej przy rządzie Niemieckiej Republiki Demokratycznej został mianowany Karol Tkocz. (PAP).

Czechosłowacja, Bułgaria i Węgry uznały Niemiecką Republikę Demokratyczną

PRAGA (PAP) Rząd czechosłowacki powziął decyzję w sprawie uznania Niemieckiej Republiki Demokratycznej i wysłania swej misji dyplomatycznej do Berlina.

SOFIA (PAP) Rząd bułgarski uznał Niemiecką Republikę Demokratyczną i postanowił nawiązać z nią stosunki dyplomatyczne.

BUDAPEST, (PAP) Jak podała Węgierska Agencja Telegraficzna, rząd węgierski postanowił uznać Niemiecką Republikę Demokratyczną i wysłać do Berlina swego przedstawiciela dyplomatycznego.

Dziennik niemiecki o piśmie Bieruta do Piecka i Grotewohla
BERLIN. (PAP). Nawiązu-

Zgon marszałka Zw. Radzieckiego Fiodora Tołbuchina

MOSKWA (PAP). Podano oficjalnie do wiadomości: Rada Ministrów ZSRR i KC WKP(b) komunikują z głębokim żalem, że w dniu 17 października zmarł marszałek Związku Radzieckiego Fiodor Tołbuchin — wierny syn partii bolszewickiej, jeden z wybitnych dowódców i budowniczych sił zbrojnych Związku Radzieckiego, sławny bohater wielkiej wojny w obronie ojczyzny.

Pogrzeb marszałka Związku Radzieckiego F. I. Tołbuchina odbędzie się w Moskwie na Placu Czerwonym.

MOSKWA (PAP). Ministerstwo Sił Zbrojnych Związku Radzieckiego komunikuje z głębokim żalem, że 17 października po ciężkiej i długotrwałej chorobie zmarł dowódca wojsk Zakaukaskiego Okręgu Wojskowego, marszałek Związku Radzieckiego Fiodor Tołbuchin.

W osobie F. I. Tołbuchina radzieckie siły zbrojne straciły wybitnego dowódcę wielkiej wojny w obronie ojczyzny, czołowego działacza i organizatora sił zbrojnych ZSRR.

W walce o przekroczenie planów Przemysł gumowy wykonał plan 3-letni

Hasło walki o przedterminowe wykonanie planów produkcyjnych podjęte zostało przez zakłady pracy całego kraju. Sukcesy licznych fabryk i zakładów pracy, które zakończyły już swe plany produkcyjne, są w głównej mierze wynikiem rozszerzenia akcji współzawodnictwa i racjonalizatorstwa oraz wyrazem zrozumienia przez świat pracy podstawowych założeń naszej gospodarki narodowej.

W dniu 13 października Centralny Zarząd Przemysłu Gumowego i Tworzyw Sztucznych zameldował ministrowi Przemysłu Lekkiego tow. Stawiskiemu o wykonaniu 3-letniego planu produkcji.

W okresie od 1.1.47 r. do 13.10.49 r. przemysł gumowy wyprodukował 40.916 ton wyrobów, przekraczając przeciętny poziom produkcji przedwojennej o 65 proc.

Przedterminowe wykonanie planu 3-letniego jest wynikiem zespołnych wysiłków całej załogi, racjonalizatorów, techników i inżynierów, którzy masowo wzięli udział w współzawo-

dnictwie w wyznaczonych zadaniach. Sukcesy PKP w Krzyżu KRZYŻ (koresp. wł.). Odcięcie silnych prądów, odcięcie drogowy, sygnałowy i parowozownia PKP w Krzyżu wykonywały przedterminowo plan 3-letni. Załogi poszczególnych odcinków, zobowiązały się ponadto do wykonania szeregu prac dodatkowych do końca br.

Pierwsze miejsce w okręgu poznańskim
POZNAŃ (koresp. wł.). Państwowy Tartak w Antoninie

Laureaci Konkursu im. Chopina koncertowali na rzecz odbudowy Filharmonii Narodowej

Staraniem Komitetu Wykonawczego Roku Chopinowskiego i Komitetu Organizacyjnego Filharmonii Narodowej odbył się dn. 18 bm. w sali „Roma“ koncert laureatów IV Międzynarodowego Konkursu im. Fryderyka Chopina na rzecz odbudowy Filharmonii Narodowej. Sala wypełniła publiczność do ostatniego miejsca.

Na koncert przybyli: Marszałek Sejmu W. Kowalski — przewodniczący Komitetu Organizacyjnego Filharmonii Narodowej, min. kultury i sztuki S. Dybowski oraz wielmiłośnicy muzyki i sztuki. Obecni byli również przedstawiciele Ambasady Radzieckiej. Oddzielnie loże zajęli uczestnicy Konkursu Chopinowskiego.

W koncercie wzięli udział: laureatka 1-szej nagrody H. Czerna-Stefańska, laureatka 2-giej nagrody B. Hesse-Bukowska oraz laureat 4-ej nagrody J. Murawlew. Zapowiadany w programie występ drugiej laureatki pierwszej na głosy Belli Davidowicz nie doszedł do skutku z powodu choroby artystki.

Program koncertu poświęcony był w całości Chopinowi. Czerna-Stefańska wykonała Fantazję — Impromptu i dwa mazurki, za których wykonanie uzyskała w konkursie specjalną nagrodę Polskiego Radia, Hesse-Bukowska grała m.in. poloneza cis-moll i dwie etiudy, Murawlew m. in. fantazję f-moll i Etiudę Rewolucyjną.

Wszystkich wykonawców przyciągnęła publiczność bardzo serdecznie, zmuszając ich do bisów.

Rząd USRR przekazał Polsce zabytkowe pomniki

We Lwowie nastąpiło podpisanie protokołu pomiędzy komisją radziecką i konsulem RP w Kijowie Włóskim, dotyczącego przekazania przez władze radzieckie Polsce trzech zabytkowych pomników, a mianowicie: pomnika króla Jana III Sobieskiego, pomnika komedianta Aleksandra Fredry oraz poety Kornela Ujejskiego.

Jak informuje konsul generalny RP w Kijowie, władze radzieckie przyjeły na siebie wszelkie koszty związane z rozbiorą pomników i transportem kolejowym do Przemysła.

Premier Cyrankiewicz wręcza nagrody laureatom Konkursu Chopinowskiego

Dnia 17 bm., w setną rocznicę śmierci Fryderyka Chopina odbyła się uroczysta akademія, w sali Państwowej Filharmonii w Warszawie, połączona z aktem wręczenia nagród laureatom IV Międzynarodowego Konkursu im. Fryderyka Chopina. Na zdjęciu tow. Premier Cyrankiewicz wręcza nagrody H. Czerny-Stefańskiej i Belli Davidowicz. Foto Film Polski

Cały świat złożył hołd pamięci Fryderyka Chopina

Uroczysta akademія chopinowska w Moskwie

Z całego świata nadchodzą wiadomości o uroczystościach związanych z setną rocznicą śmierci Fryderyka Chopina. W Moskwie w gmachu konserwatorium odbyła się w poniedziałek uroczysta akademія ku czci Fryderyka Chopina. Na akademię przybyli liczni przedstawiciele radzieckich kół muzycznych, literackich i naukowych, świata pracy oraz przedstawiciele dyplomatycy krajów demokracji ludowej, akredytowani w Moskwie.

W przedmówieniu akademii zasiedli: przewodniczący Komitetu do spraw Sztuki przy Radzie Ministrów ZSRR — Lebediew, przewodniczący Komitetu Słowiańskiego — gen. Gundorow, prezes Wszechzwiązkowego Towarzystwa Łączności Kulturalnej z Zagranicą — prof. Denisow, generalny sekretarz Związku Kompozytorów Radzieckich — Chrennikow, nestor pianistów radzieckich prof. Goldenwaiser, laureaci konkursów międzynarodowych w Warszawie: Bruszkow, Tamarkina, Ojstark i inni, oraz ze strony polskiej: minister handlu zagranicznego R. P. — inż. Gede i

Tichon Chrennikow, który wygłosił obszerny referat, obronę życia i twórczość Chopina.

Chrennikow mówił o niezwykłym kulcie Chopina w ZSRR, o tym, jak radziecka twórczość i krytyka muzyczna odnosiła prawdziwe oblicze Chopina, muzyka — rewolucyjniści, demaskując burżuazyjną krytykę zachodniej — europejskiej, która usiłowała wypaczyć prawdę o Chopinie, przedstawiając go jako trubadur salonów arystokratycznych.

Podkreślając, iż pianisci radzieccy niejednokrotnie zdobywali czołowe miejsca w wykonaniu i w interpretacji utworów genialnego kompozytora, Chrennikow zakomunikował zwycięstwo w konkursie chopinowskim w Warszawie uzyskała

charge d'affaires w Moskwie — Zambrowicz.

Akademię gościł przewodniczący Komitetu do spraw Sztuki przy Radzie Ministrów ZSRR — Lebediew, prof. Denisow, generalny sekretarz Związku Kompozytorów Radzieckich — Chrennikow, nestor pianistów radzieckich prof. Goldenwaiser, laureaci konkursów międzynarodowych w Warszawie: Bruszkow, Tamarkina, Ojstark i inni, oraz ze strony polskiej: minister handlu zagranicznego R. P. — inż. Gede i

Kryzys rządowy we Francji trwa

René Mayer nowym kandydatem na premiera

PARYŻ (PAP). W wyniku dalszych rozmów prezydenta Republiki i przetargów międzypartyjnych, następnym kandydatem na stanowisko premiera jest w tej chwili radykal René Mayer.

Jak wiadomo, po rezygnacji Mocha na premiera wytypowany był Schuman, który jednak od razu odmówił. Wówczas przez Pałac Elizejski zaczęły się przewijać kolejne imnie politycy, których prezydent Republiki namawiał do przyjęcia misji utworzenia rządu. Najpierw prezydent konferował z przedstawicielami MRP, spotkał się jednak z odmową. Tworzenia nowego gabinetu nie podjęli się ani Bidault, ani Francois de Menthon, przewodniczący grupy parlamentarnej MRP. Następnie rozmawiał z prezydentem, przewodniczącą parlamentarnej grupy socjalistycznej Lussy, również bez wyniku. Wreszcie prezydent przyjął przewodniczącego grupy radykalnej Declos, który, po wyjściu z Pałacu Elizejskiego, oświadczył dziennikarzom, że przyszył premier zostanie, zapewne wyznaczony spośród radykałów.

Przez czas pewien wydawało się, że misję utworzenia nowego gabinetu otrzyma znomy Queuille, ponieważ René Mayer, wezwany do prezydenta, wyraził opinię, że osobą najbardziej powołaną do rozwiązania kryzysu rządowego byłby — zdymisjonowany właśnie premier Queuille. Dopiero gdy okazało się, że Queuille nie jest skłonny do objęcia premiershipu po raz drugi, René Mayer podjął się prób utworzenia rządu.

Francuski kryzys gabinetowy przebiega w atmosferze wzmagającego się ruchu mas pracujących na rzecz utworzenia rządu jedności demokratycznej. Z drugiej strony uczestnicy rządzącej detychezas koalicji śledzą z obawą ciagle manifestacje robotników francuskich, domagających się u-

Wieczory muzyki i poezji radzieckiej we wsiach polskich

Wieczory muzyki i poezji radzieckiej zorganizowane we wsiach przez „Artos“, „Czytelnik“ i szereg organizacji kultury i sztuki, cieszą się niespożytkaną dotychczas frekwencją.

Ostatnio „Artos“ urządził we wsiach powiatów: prudnickiego, nyskiego i grodzkiego 20 koncertów, w czasie których wykonano m. in. utwory Czajkowskiego, Dunajewskiego, Grezjaninowa, Nowikowa, Rachmaninowa, Rymnskiej — Korsakowa oraz ludowe pieśni rosyjskie. Koncerty urozmaicono recytacjami rewolucyjnej poezji i prozy radzieckiej.

Koncerty popularne pieśni ludowych rosyjskich i radzieckich odbyły się w Ostrowiu, Olsztynie i Poznaniu przy przepelnieniu widowni.

W festiwalu sztuk radzieckich, zorganizowanych w woj. olsztyńskim, bierze udział 9 ze spółów artystycznych Związków Zawodowych.

25 audycji słowno-muzycznych pt. „Mickiewicz i Puszyński“, zorganizowanych przez „Artos“ w porozumieniu z CZZZ woj. łódzkiego oglądały i słuchały tysiące reszty ludności wiejskiej.

Teatry amatorskie Zw. Zaw. Przemysła, Jarosławia Prze-

8,5 miliarda zł na inwestycje społeczne i robotnicze budownictwo mieszkaniowe

Uchwały Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów

Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów na ostatnim posiedzeniu powziął uchwałę w sprawie przeznaczenia 8,5 miliarda zł na rozbudowę urządzeń społecznych i robotnicze budownictwo mieszkaniowe. Komitet powziął ponadto szereg innych uchwał, m. in. w sprawie oszczędności w gospodarce, rozdziału ciężarów „STAR-20“, gospodarki opakowaniami, ujednolicenia stosunków między organizacjami zbytu i przemysłem, przedłużenia akcji robót rozbiorczych.

W trosce o polepszenie warunków materialnych i kulturalnych ludzi pracy, Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów na ostatnim posiedzeniu powziął doniosłą uchwałę o przeznaczeniu, z premii zbiorowej, 8,5 miliarda zł na rozbudowę urządzeń społecznych i robotnicze budownictwo mieszkaniowe.

Z sumy tej na inwestycje urządzeń społecznych przewiduje się 4 miliardy zł oraz na robotnicze budownictwo mieszkaniowe 3,8 miliarda zł. Której część przeznaczona będzie na budownictwo indywidualnych domów robotniczych.

Pozostała kwota 700 milionów zł przekazana będzie do dyspozycji CRZZ na inwestycje w zakresie kulturalno-osiwiatowym oraz na wyposażenie już istniejących tego rodzaju urządzeń.

Sumy powyższe włączone zostały do planu inwestycyjnego na rok 1950.

Wytężone gospodarki drewnem

W celu dostosowania zużycia drewna do możliwości produkcji w okresie reali-

zacji planu 6-letniego, zachodzi konieczność wprowadzenia w życie przepisów, mających na celu jak najlepszej oszczędności w metodach eksploatacji lasów, przeróbki tartacznej i w stosowaniu drewna w poszczególnych dziedzinach gospodarki narodowej.

W związku z tym Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów powziął uchwałę, która ustala dla poszczególnych resortów wytężone gospodarki drewnem, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień oszczędnościowych.

W uzupełnieniu uchwały w sprawie form organizacji i działania zaopatrzenia materialowego w przemyśle, Komitet Ekonomiczny powziął uchwałę, która ma na celu ujednolicenie i usprawnienie stosunków handlowych między państwowymi organizacjami zbytu, a przemysłem jako odbiorcą.

W ramach akcji robót rozbiorczych w poprzednich latach uzasadniają konieczność przedłużenia tej akcji na rok 1949/50. W związku z tym Komitet Ekonomiczny, na wniosek Ministra Budownictwa, przyjął uchwałę o kontynuowaniu akcji robót rozbiorczych. Przewiduje się uzyskanie około 400 milionów sztuk cegieł oraz innych materiałów budowlanych, które przeznaczone będą do realizacji planu inwestycyjnego.

Ponadto Komitet Ekonomiczny rozpatrzył szereg projektów dekretyw, a m. in. projekt dekretu o utworzeniu kolegium rzeczników patentowych.

Rozdział pierwszej partii samochodów „Star-20“

Komitet Ekonomiczny dokonał następnie rozdziału między poszczególnymi resortami 300 samochodów ciężarowych „Star-20“, polskiej konstrukcji, wykonanych całkowicie w kraju. Jak wykazały dotychczasowe doświadczenia, samochody te odznaczają się wysokimi zaletami w eksploatacji.

W dążeniu do skoordynowania gospodarki opakowaniami wszelkiego rodzaju, Komitet Ekonomiczny powziął uchwałę o powołaniu przy centralnych zarządach, centralach handlo-

Skrypty dla studentów warszawskich

Akademicka Spółdzielnia Wydawnicza w Warszawie prowadzi akcję wydawania skryptów i pomocy naukowych dla studentów wszystkich wyższych uczelni stolicy. Na zdjęciu powielarnia, mieszcząca się w gmachu Politechniki W arsawskiej

PROF. ANDRZEJ DENISOW — Przew. Zarządu Wszechzwiązkowego Towarzystwa Łączności Kulturalnej z Zagranicą — Przyjaził i współpraca kulturalna między Związkiem Radzieckim a Polską

JERZY ANDRZEJ WSKŁI — List do Hildegardy Peine

PAUL PALMGREN — Redaktor Naczelny „Wspasa Sana“ — Rząd Federholma szebni filiską prasę postępową

GRZEGORZ BRYK — Bohater Zw. Radzieckiego, członek kolchozu „Rodzina Czerwonych Partyzantów“ — Z całego serca życze wam szczęścia

TEMATY DNI

Bezsilna złość

Utworzenie Niemieckiej Republiki Demokratycznej wywołuje bezsilną złość w całym Niemczech i międzynarodowym obozie reakcyjnym. Zdecydowana opinia...

Opinia demokratyczna świata haniebny werdykt w procesie przywódców KP USA

Opinia postępową wszystkich krajów w dalszym ciągu protestuje przeciwko haniebnemu werdyktowi, wydanemu przez sąd nowojorski w procesie przywódców Komunistycznej Partii USA.

Cały świat złożył hold pamięci Fryderyka Chopina

złożył Klub Mandolinistów „Senora” w Houdain. W St. Zjednoczonych WASHINGTON (PAP). — W setną rocznicę zgonu Chopina odbył się w ambasadzie R. P. w Waszyngtonie koncert...

nym jako nowy szczególnie jasny obraz imperialistycznej polityki kół rządzących USA. „Dziennik Ludu” podkreśla, że partia komunistyczna USA, walcząca o interesy amerykańskiej klasy robotniczej...

Znamienne zarządzenie ministra spraw wewnętrznych Saksonii

BERLIN (PAP). Jak donoszą z Drezn, minister spraw wewnętrznych Saksonii polecił usunąć z miejsc publicznych wszystkie napisy, które w jakikolwiek bądź sposób nawiązują do nazw obszarów polskich na wschód od Odry i Nysy.

Związkowcy CSR witają Niemiec Republikę Demokratyczną

PRAGA (PAP). Prezydium rewolucyjnego ruchu ludowego Czechosłowacji przesłało na ręce prezydenta Piecka i premiera Grotewehla telegram, w którym w imieniu miliona pracowników wita fakt proklamowania...

We wszystkich małątkach PGR trwają czki zimowe

W celu wcześniejszego i sprawniejszego przeprowadzenia siewów wiosennych w roku przyszłym, we wszystkich małątkach PGR odbyły się narady produkcyjne...

W walce o przekroczenie planów

już w dniu 7 lipca br. wykonał plan 3-letni, przecierając 42.000 m. sześć surowca drzewnego.

Dotąd zobowiązania pracowników SPB w Poznaniu

POZNAŃ (koresp. wł.). Plan pracy Poznańskiego Oddziału Spółnego Przedsiębiorstwa Budowlanego na rok bieżący przewidywał wykonanie zleceń na sumę 600 mln. zł. Dzięki współzgodnieniu...

Koleje linowe przedterminowo zrealizowały plan na rok 1949

Koleje linowe — przedsiębiorstwo pomocnicze PKP wykonały przedterminowo roczny plan eksploatacyjny. Kolej linowa na Kasproy Wierch, przedwolecia do dnia 24 września br. przewiozła 160 tys. podróźnych.

Anglosasi torpedują rezolucję polską przeciw dyskryminacji robotników-imigrantów

N. JORK (PAP). Komisja społeczna Zgromadzenia ONZ rozpatrywała projekt rezolucji, wniesionej przez delegację polską w sprawie dyskryminacji, stosowanej przez pewne państwa wobec robotników-imigrantów i osób przesiedlonych (t. zw. D. P.).

Rezulacja polska domaga się, by Zgromadzenie zaleciło państwom, należącym do ONZ: a) obniżenie zakazu dyskryminacji robotników-imigrantów i traktowanie ich na równi z innymi obywatelami; b) zabezpieczenie robotników-imigrantów przed dyskryminacją...

W Niemczech Zachodnich ruch demokratyczny

KORRESPONDENT TRYBUNY LUDU z BERLINA: Ostatnie 43 godzin w życiu politycznym Niemiec zachodnich przyniosło wiele charakterystycznych objawów będących reperkusją powstania niemieckiej Republiki Demokratycznej w Berlinie. Przede wszystkim sprawa wyborów komunalnych w Hamburgu. Niedzielne wybory przyniosły całkowitą porażkę blokowi prawicy...

Ponad milion strajkujących w Stanach Zjednoczonych

NOWY JORK (PAP). Obecnie strajkuje w Stanach Zjednoczonych ponad milion górników, robotników przemysłu hutniczego i aluminiowego. Strajk górników rozpoczął się 10 września, zaś robotnicy przemysłu hutniczego przetrwali pracę 1 października...

Hitlerowscy zbrodniarze wojenni przed sądem w Bydgoszczy

Przed Sądem Apelacyjnym w Bydgoszczy rozpoczął się proces hitlerowskich zbrodniarzy wojennych, Richarda Hildebrandta i Mexa Henze. W okresie okupacji generał SS Hildebrandt mianowany na szef wyższym dowódcą SS i policji na prowincję Gdańsk...

Już 51 cukrowni czynnych w kampanii

Według ostatnich meldunków, nadesłanych do Centralnego Zarządu Przemysłu Cukrowniczego, już 51 cukrowni bierze udział w tegorocznej kampanii. Do dnia 16 października br. wyprodukowano łącznie 45 tysięcy 450 ton cukru.

Obrazy inspektorów pracy w Łodzi

W obecności ministra pracy i opieki społecznej, tow. Rusinka, odbyła się w Łodzi dwudniowa konferencja inspektorów pracy i lekarzy inspekcji pracy. Konferencja była poświęcona zagadnieniom bezpieczeństwa i higieny pracy, koordynacji pracy oraz dalszemu pogłębieniu i usprawnieniu współpracy organów inspekcji z czynnikami politycznymi, związkowymi i społecznymi w łódzkim okręgu gospodarczym.

Nowe prowokacje titowców na granicy Albanii

TIRANA (PAP). Albańskie ministerstwo spraw zagranicznych złożyło w poselstwie jugosłowiańskim notę protestacyjną w związku z prowokacjami wojsk jugosłowiańskich na granicy albańskiej.

W KRAJU ZPANIACH

OTTAWA (PAP). — Grupa 70 republikanów polski z „Białego” port Halifax udaje się do kraju. Większość repatriantów stanowią emigranci, przybyli do Kanady w latach międzywojennych...

W KRAJU ZPANIACH

BERLIN (PAP). Między Finlandią a Niemcami zawieszono handel, przewidując wymiar wartości towarów na sumę 4 milionów dolarów.

W BULGARII

SOFIA (PAP). W dniu 17 bm. w sali koncertowej „Bulgaria” w Sofii odbyła się podniosła uroczystość ku czci Chopina, zorganizowana przez Towarzystwo Przyjaciół Bułgarskiej i Polskiej oraz przez związek kompozytorów bułgarskich.

W FRANCJI

PARYZ (PAP). — W setną rocznicę śmierci Chopina delegacja demokratycznych organizacji wychodziła w Radą Narodową Polaków we Francji na czele złożyły wieńce na grobie wielkiego kompozytora na cmentarzu Pere Lachaise.

W BILII MONTIGNY

W Bili Montigny odbyły się uroczystości w związku z 15-leciem istnienia kół muzycznych „Chopin”, zorganizowanego przez wychodźstwo polskie we Francji. W uroczystościach wzięło udział ponad 3.000 osób. Głównym zespołem wokalnym stanęło do konkursu muzycznego. Nagrodę ambasady R. P. „związku niezastępnego”.

WIADOMOŚCI z Z. S. R. R.

NOWA POWIEŚĆ E. KAZAKIEWICZA. W ósmym numerze radzieckiego czasopisma literackiego „ZNAMIA”, ukazała się nowa powieść laureata nagrody Stalinowskiej, autora znanej powieści „Gwiazda” — E. Kazakiewicz pt. „Wiosna nad Odry”.

FILM O MOSKIEWSKICH ZAKŁADACH SAMOCHODOWYCH IM. STALINA

Dla uczczenia 25-lecia istnienia wielkich zakładów „samochodowych im. Stalina” w Moskwie (ZIS), radziecka wytwórnia filmowa dokumentalnych nakręca obecnie film pt. „IMPIENIA STALINA”, obrazujący historię tych zakładów, będących wymowną ilustracją wspaniałego rozwoju przemysłu socjalistycznego w ZSRR. Scenariusz filmu opracował B. Agapow.

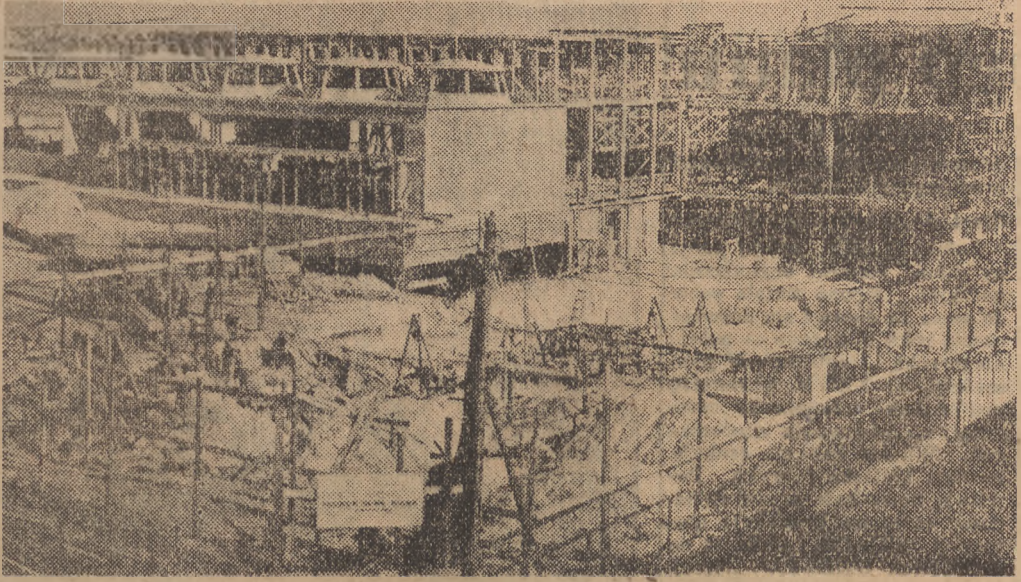
PREZYDENT RUMUSKIEJ AKADEMII NAUK W KIJOWIE

Przebywając w Związku Radzieckim gość Akademii Nauk ZSRR — prezydent Rumuskiej Akademii Nauk, Trojań Szawlescu, przybył do Kijowa witanym serdecznie przez przedstawicieli świata naukowego Ukrainy.

CHŁOPI ALBAŃSCY W ZSRR

Po trzydniowej podróży po Gruzji, powrócił do Moskwy grupa albańskich chłopów, przebywająca w Związku Radzieckim. Podczas podróży chłopci albańscy zwiedzili fabryki tekstylnicze, przyczynili się do pracy na tymczasowych i stałych obozach robotniczych. Wyprzedzili internowców i są świadkami nowego fenu ferm robotniczych w fabrykach i życiu gospodarczym kolchozów. Głównym albańskim zwiedzicielem było Geri i dom, w którym urodził się Józef Stalin.

Budowa wielkich zakładów graficznych w Warszawie

Realizacja hasła upowszechnienia oświaty wymaga m. in. budowy nowych zakładów graficznych, które zaspokoją zapotrzebowanie społeczeństwa w dziedzinie słowa drukowanego. Na zdjęciu budowa wielkich Państwowych Zakładów Graficznych przy ul. Mińskiej w Warszawie. Foto Film Polski

Przyjaźń i współpraca kulturalna między Związkiem Radzieckim a Polską

Prof. Andrzej Denisow

Przewodniczący Zarządu Wszczężwiązkowego Towarzystwa Łączności Kulturalnej z Zagranicą

nie leninowsko-stalinowską zasadę samostanowienia narodów, uznaje w pełni równość i suwerenność małych i wielkich narodów.

Wielka Socjalistyczna Rewolucja Październikowa, obalając władzę burżuazji i znosząc ucisk narodowy doprowadziła do odrodzenia uciśnionych poprzednio narodów byłego imperium rosyjskiego. Dzięki zwycięstwom Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej i powstaniu potężnego państwa radzieckiego, naród polski zdobył niezawisłość państwową. Naród polski znalazł w bractwie państwie radzieckim niezłomnego przyjaciela i trwałą podstawę swojej niepodległości.

ska ugruntowała się i zaciesnia coraz bardziej, przyczyniając się do pomyslnego marszu narodu polskiego na drodze do socjalizmu.

W tym numerze 42 „Kulniczy” ukazał się artykuł Jerzego Andrzejewskiego pt. „List do pani Hildegardy Peine”. Jest to odpowiedź polskiego pisarza na uwagi i pytania, przesłane mu przez niemiecką czytelniczkę jego opowiadania „Przed sądem”. Poniżej, ze względu na aktualność tematu, podajemy odpowiedź Andrzejewskiego z niewielkimi skrótami.

W tym numerze 42 „Kulniczy” ukazał się artykuł Jerzego Andrzejewskiego pt. „List do pani Hildegardy Peine”. Jest to odpowiedź polskiego pisarza na uwagi i pytania, przesłane mu przez niemiecką czytelniczkę jego opowiadania „Przed sądem”. Poniżej, ze względu na aktualność tematu, podajemy odpowiedź Andrzejewskiego z niewielkimi skrótami.

Listonosze wiejscy

Upośledzenie wsi w korzystaniu z usług pocztowych w okresie przedwojennym dopiewało jaskrawy obraz krzywdy, jakiej doznawały masy pracujące chłopów we wszystkich dziedzinach życia gospodarczego, społecznego i kulturalnego.

Doniósł jest znaczenie tych osiągnięć naszej władzy ludowej. Ofiarą i wprost bezcenną rolę spełniają zastępy wiejskich listonoszów.

W roku 1938 mieliśmy w Polsce 5.823 wiejskich listonoszów, a codziennie doręczanie na wsi stanowiło bardzo nieznaczny procent. W tej chwili mamy w kraju 11.159 wiejskich rejonów doręcz. Pracuje w nich 10.601 listonoszów wiejskich, obsługujących codziennie ponad 10 tysięcy rejonów.

W tym ciężkim dla Polski okresie Związek Radziecki, wierny sprawie międzynarodowego proletariackiego, przyszedł z pomocą narodowi polskiemu, walczącemu o niezawisłość państwową.

Ugrunтовanie przyjaźni

Z wielką uwagą i braterską sympatią obserwują wszyscy ludzie radziecy historyczne procesy odrodzenia i rozwoju, które zachodzą w sąsiadującej ze Związkiem Radzieckim Polsce. Ludzie radziecy cieszą się ogromnie sukcesy narodu polskiego w budowaniu nowego życia.

Wymiana kulturalna

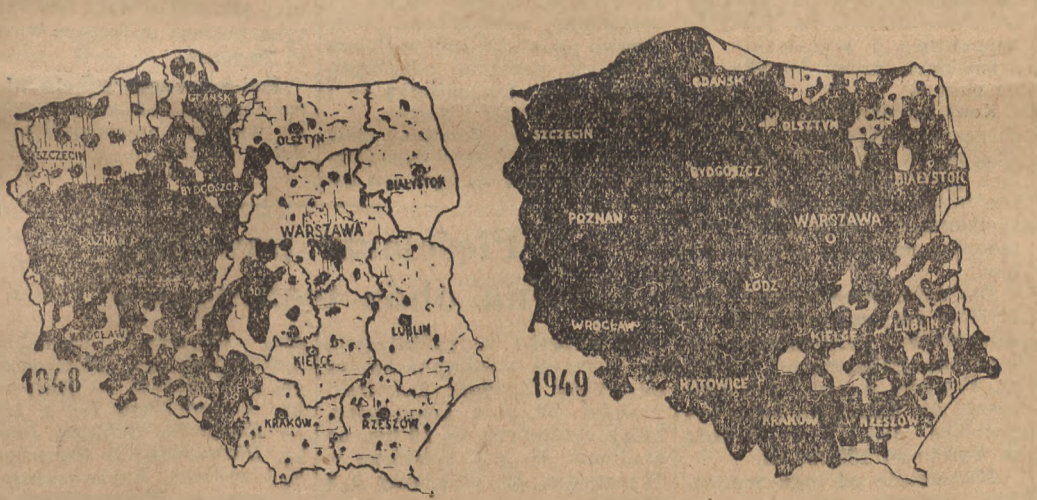
Równocześnie w Związku Radzieckim wzrasta coraz bardziej żywe zainteresowanie kulturą polską, odradająca się na nowych zasadach demokratycznych. W ostatnich latach wydano u nas przekłady wielu nieznanych dotąd czytelnikom radzieckim utworów Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego, Bolesława Prusa.

Zacieśnianie przyjaźni

Zacieśnianie się więz kulturalnych między Związkiem Radzieckim a Polską przyczyniło się w nieomalym niemie do rozszerzenia współpracy polityczno-gospodarczej oraz do ugruntowania przyjaźni dobroświątecznej i zrozumienia wzajemnego między narodami Związku Radzieckiego, a narodem polskim.

Współpraca kulturalna

Współpraca kulturalna między Związkiem Radzieckim a Polską przyczyniła się do rozszerzenia współpracy polityczno-gospodarczej oraz do ugruntowania przyjaźni dobroświątecznej i zrozumienia wzajemnego między narodami Związku Radzieckiego, a narodem polskim.

Mapki przedstawiają zakres działania listonoszy wiejskich w 1938 i 1949 r. (obszary oznaczone kolorem czarnym). Widoczny jest znaczny rozwój sieci tych listonoszów

23 stycznia 1919 roku wydany został dekret Rady Komisarzy Ludowych podpisany przez Włodzimierza Lenina w sprawie ochrony zabytków historycznych i dzieł sztuki, będących własnością narodu polskiego.

W ostatnich latach zacieśniły się również osobiste kontakty między działaczami kulturalnymi Polski i Związku Radzieckiego. Zwiedziło Polskę wielu radzieckich działaczy, społecznych, uczonych i artystów. Przedstawiciele nauki, sztuki i sztuki polskiej poznali się z życiem Związku Radzieckiego.

Dużym powodzeniem cieszyła się wystawa w roku 1946 wystawa współczesnej grafiki polskiej w Moskwie i Leninogradzie. W 1947-48 publiczność moskiewska i kijowska oglądała wystawę polskiej sztuki ludowej.

Współpraca kulturalna między Związkiem Radzieckim a Polską przyczyniła się do rozszerzenia współpracy polityczno-gospodarczej oraz do ugruntowania przyjaźni dobroświątecznej i zrozumienia wzajemnego między narodami Związku Radzieckiego, a narodem polskim.

Towarzysz Stalin podczas oświady wydanego na cześć fińskiej delegacji rządowej w dniu 7 kwietnia 1948 r. powiedział: „Wielu nie wierzy, że stonki niedzieli wielkimi i małymi narodami mogą być oparte na zasadach równoprawności. My, ludzie radziecy, uważamy jednak, że stonki te mogą i powinny tak się kształtować. Ludzie radziecy uważają, że każdy naród — obojętnie czy wielki czy mały — ma swoje jakosowe cechy swoiste, swoje specyfiki, która należy tylko do niego i której nie mają inne narody. Te cechy swoiste są wkładem, który wnosi każdy naród do ogólnej skarbnicy kultury światowej, uzupełnia ją i wzbogaca. W tym sensie wszystkie narody — małe i wielkie — znajdują się w jednolitej sytuacji, i każdy naród znaczący tyle, co inny naród”.

Wszystkie te wystawy urządzone zostały staraniem Wszczężwiązkowego Towarzystwa Łączności Kulturalnej z Zagranicą oraz Towarzystwa Przyjaźni Polsko - Radzieckiej.

W chwili gdy na terenie całej Polski odbywa się Mięsiąc Poglębnienia Przyjaźni Polsko-Radzieckiej, radziecki świat kulturalny życzy przyjaciółom polskim nowych, wspaniałych sukcesów na niwie szlachetnej twórczej pracy, nowych zwycięstw w dziedzinie budowania fundamentów socjalizmu w Polsce.

Ludzie radziecy wyrażają głębokie przekonanie, że przyjaźń i bractwa współpraca między Związkiem Radzieckim, a Polską Ludową będzie się nadal rozwijać i zacieśniać.

List Jerzego Andrzejewskiego do Hildegardy Peine

Zasadniczy problem Pani w powieści — pisze Andrzejewski — nie spoczywa moim zdaniem w Pani pytaniu, czy jest wskazywane ze względu wychoławczych „tak częste dreżnienie nas (o czytelnikach nie niemieckich) opowiadaniami i opisaniami wydarzeń, w których Niemiec występuje jako dzika bestia”. Według mego rozumienia i odczuwania problem ten należy oprócz pytania inne, nadzwyczaj rozległymi treściami budowane i pomiedzy szersze horyzonty narodowe i międzynarodowe nas prowadzące.

Ależ nie w Niemczech, lecz w faszystach niemieckich. Naród niemiecki, jak każdy inny naród, nie jest przecież wartościowy. Hitlerizm w Niemczech, lecz czy hitlerizm ma znaczenie, czy to samo, co naród niemiecki? Nie, na pewno nie!

Oto pytanie a raczej część pytań, które skupić musimy do słowa patriotyzm, jeśli chcemy temu pojęciu przywrócić jego szlachetną godność. A przecież od treści, które bierze na siebie władza w naszym miłości do rodzinnego kraju, od stylu tego uczucia, od siły i kierunku jego napięcia, i wreszcie, co najważniejsze, od światopoglądu, który naszym patriotyzmowi pozwoli się opierać na mocnych i trwałych fundamentach — zależeć będą i losy naszych ojczyzn, i nasz wzajemny, Polaków i Niemców, stosunek.

dem „dzikich bestii”? Nie, na pewno nie! „Dzikimi bestiami” są tylko faszyci, i to bez względu na rasę i bez względu na szerokość geograficzną. Bestialstwo i pogarda, pycha i bezwzględność, kult zniszczenia i pierwotny kult siły — te złowrogie piętna, jakimi naznaczone jest każdy faszysta, mają swe źródło nie w tej czy innej rasie, lecz w systemie faszystowskiego myślenia, w faszystowskim sporobie wizerzenia i wartościowania świata.

Rząd Fagerholma gnębi fińską prasę postępową

(ARTYKUŁ NAPISANY SPECJALNIE DLA „TRYBUNY LUDU”)

Raul Palmgren

Redaktor Naczelny „Wapaa Sanu”

Okres od roku 1918 aż do zarząda rządu me w wrześniu 1944 r. — był w Finlandii okresem wzmagających się przesładowań ruchu robotniczego, przesładowań wszystkich, co postępowe i lewicowe. W parze z tym nie ustawały ze strony rządu dążenia do sparaliżowania wszelkiej krytyki ustroju kapitalistycznego, do zdławienia wolności słowa i znieszczenia postępowej prasy fińskiej.

Prasa postępową przystąpiła do walczenia o wolność słowa i demokrację. Do Kemi udala się specjalna komisja, złożona z przedstawicieli Komunistycznej Partii Finlandii, Związku Demokratycznego Narodu Finlandii (ZDNP), oraz Towarzystwa Przyjaźni Finsko - Radzieckiej.

Prasa postępową przystąpiła do walczenia o wolność słowa i demokrację. Do Kemi udala się specjalna komisja, złożona z przedstawicieli Komunistycznej Partii Finlandii, Związku Demokratycznego Narodu Finlandii (ZDNP), oraz Towarzystwa Przyjaźni Finsko - Radzieckiej.

Wyniki badań komisji zostały podane do wiadomości przez prasę lewicową. Na ich podstawie ZDNP przedłożył parlamentowi wniosek o pościganie do odpowiedzialności sądowej ministra spraw wewnętrznych, Simonca.

Przekreślona szansa

Rozjem z Związkiem Radzieckim, następujące zaś podłanie traktatu pokojowego i traktatu o przyjaźni z ZSRR były punktem zwrotnym w dziejach kraju. Przyniosły one bowiem organizację robotniczymi formami zagwarantowane swobody działalności. Z drugiej zaś strony doprowadziły do rozwiązania organizacyj faszystowskich i antyradzieckich.

Fagerholm na widowni

Rząd Fagerholma, rząd socjałdemokratyczny, zapowiedział w swoim programie wypełnienie postanowień traktatu pokojowego, zapowiedział swobodę działalności ruchów postępowych i walkę z faszystwem w kraju. Szybko jednak — zgodnie z przewidywaniami obozu lewicowego — okazało się, że jest to rząd z jednej strony pierzający w pełni rodzimych i zagranicznych kapitalistów — a z drugiej strony — dążący do ograniczenia swobód demokratycznych i dążeń postępowych.

Krwawe zajęcia w Kemi

Kemi jest ośrodkiem przemysłu drzewnego w północnej Finlandii. Miejscowe towarzystwo eksploatacji lasów postanowiło obniżać płace robotnicze. Robotnicy w odwiedzi — proklamowali strajk.

Oczywiście rząd ten przyniósł masom pracującym obywateli stopy życiowej i ograniczenie swobód politycznych.

Pogwałciwszy traktat pokojowy — socjałdemokratyczny rząd Fagerholma stał się narazdem anglo - amerykańskiego imperializmu, skierowa

Prasa postępową przystąpiła

Prasa postępową przystąpiła do walczenia o wolność słowa i demokrację. Do Kemi udala się specjalna komisja, złożona z przedstawicieli Komunistycznej Partii Finlandii, Związku Demokratycznego Narodu Finlandii (ZDNP), oraz Towarzystwa Przyjaźni Finsko - Radzieckiej.

Wyniki badań komisji

Wyniki badań komisji zostały podane do wiadomości przez prasę lewicową. Na ich podstawie ZDNP przedłożył parlamentowi wniosek o pościganie do odpowiedzialności sądowej ministra spraw wewnętrznych, Simonca.

Wyjaśnienia — złożone przez Simonca

Wyjaśnienia — złożone przez Simonca były mgłne i pełne sprzeczności. Rząd, obawiając się rosnącego coraz silnie niezadowolenia — odwołał stan wyjątkowy i przybrał maskę dobroczynny robotników, składając więc za zajęcia na pracodawców. Posunął się nawet do tego — że nakazał cofnąć obniżkę płac.

Obawiając się dalszych

Obawiając się dalszych wysiłków prasy postępowej, demaskującej kłamstwa i obłudę rządu — Fagerholm postanowił użyć ostatniego środka: stłumienia głosu tej prasy.

Rozpoczął się w Finlandii

Rozpoczął się w Finlandii okres procesów przeciwko postępowym dziennikom.

Oferujemy belki

W naszych notatkach i artykułach będziemy poruszać także sprawy remontów domów, zamieszkałych przez ludzi pracy. Nie tylko dlatego, że akcja ta postępuje w niektórych odcinkach dość opieszale, ale i dlatego, aby zapewnić o możliwości realizacji jak i pozytywnych doświadczeń, które można było skorzystać przy organizacji podobnych akcji w przyszłości.

Wczoraj poruszyliśmy zagadnienie o konieczności wstrzymania potrzebnych materiałów budowlanych i trudności natury raczej technicznej, wynikającej z braku odpowiedniej organizacji zaopatrzenia w materiały.

Wróćmy jeszcze raz do tego zagadnienia. Jednym z największych prac przy remontach kapitalnych są naprawy dachów, szczególnie zaś emaliowane i walczone, lub zgrane zaważeniem stropów. Potrzebne jest do tego żelazo, żelazo kształtowe, a więc belki o różnego rodzaju przekrojach (profilach). Nie chodzi tu o jakiegoś wieloletniego stolarza, który jak w innych fabrykach, zdarza się zalepszać, są białacki, są „włoskie gardła”, są trudności. A jednak mimo to są osiągnięcia i to poważne.

Źródło osiągnięć tkwi w wzorowej współpracy — i to na każdym odcinku — między dyrekcją, organizacją partyjną, radą zakładową i całym zespołem fabrycznym.

Sygnal Odbywa się właśnie narada

„Schicht“ może się poszczycić dobrym stylem pracy

Fabryka „Schicht“ jest jednym z tych zakładów pracy stolicy, które mogą poszczycić się bardzo poważnymi osiągnięciami zarówno w odniesieniu do produkcji, jak i w innych dziedzinach, bezpośrednio z procesem produkcji nie związanych. Dzięki tym osiągnięciom, fabryka wybijła się na czoło warszawskich zakładów pracy, zdobywając zasłużone miano fabryki przodującej.

Jakie są tego przyczyny? Czy fabryka nie ma żadnych trudności? Czy może zalogą fabryki należą do specjalnych „szczęśliwców”?

Nie. U „Schichta“ podobnie, jak w innych fabrykach, zdarza się zalepszać, są białacki, są „włoskie gardła”, są trudności. A jednak mimo to są osiągnięcia i to poważne.

Źródło osiągnięć tkwi w wzorowej współpracy — i to na każdym odcinku — między dyrekcją, organizacją partyjną, radą zakładową i całym zespołem fabrycznym.

Sygnal Odbywa się właśnie narada

między kierownikiem administracyjnym, sekretarzem podstawowej organizacji partyjnej i przewodniczącym rady zakładowej. Przy przeglądzie wykresów produkcji, zauważono, że w jednym z działów, wskazał „w. nano” od trzech dni obniża się i obecnie spadł już poniżej „zaplanowano”.

Ten sygnał zanotował towarzyszy z organizacji partyjnej i właśnie teraz wspólnie z przedstawicielem rady zakładowej i kierownictwa fabryki analizują przyczyny, które spowodowały spadek i radzą nad jego usunięciem.

Wybraliśmy system codziennego przeglądu wykresów

— mówią — uważając, że jest to jedyna droga, która pozwoli nam uważać nad ciągłością całej produkcji. A czuć musimy. Zalogą podjęła się wykonać plan w określonym terminie i tego terminu nie wolno nam przekroczyć.

Zdarza się i tak, że przyczyny, powodujące chwilowe zahamowanie w produkcji, nie dają się usunąć do przedyktowanego w tak szepczym gronie. Bywa też, że powzięte decyzje wymaga szerszego omówienia. Wówczas zwołuje się na naradę przodowników pracy i racjonalizatorów oraz zainteresowanych członków załogi.

Młodzi dają przykład

Cała załoga fabryki spotyka się raz w miesiącu na ogólnej naradzie wytwórczej. A narady wytwórcze u „Schichta” są przygotowywane przez radę zakładową zawsze z wielką starannością. Ich porządek dzienny nie jest skłonny przypad

kowo. Nie włącza się weń wszystkich, co przy okazji wspólnego zebrania można powiedzieć. Załoga zapoznaje się na naradach wytwórczych z założeniami pracy fabryki, dzieli się swoimi doświadczeniami, znajduje nowe formy pracy, decyduje o tym, co należy zrobić, żeby było jeszcze lepiej, żeby fabryka mogła być powodowa się dumy.

Swego czasu np. było w fabryce bardzo wąskie już gardło — chłodnia. Pracował tam zespół robotników, którzy stwierdzili, że chłodnia nie jest w stanie przepuścić więcej mydła. Rozważano tę sprawę, wreszcie postawiono na naradzie wytwórczej. Padła propozycja, żeby skrócić czas chłodzenia, przez co mydło zupełnie nie ucierpi na gatunku.

— Wszystko jedno, nie da rady — krzyknili się starzy pracownicy.

— No, to zawiążemy brygadę młodzieżową i pokazemy, że damy radę — odpowiedzieli ZMP-owcy.

Brygada powstała. W pierwszym miesiącu młodzi „zapaleńcy” — jak ich nazywano — nie wyrobili wyznaczanej normy, w następnym normę już osiągnęli, w trzecim miesiącu znacznie ją przekroczyli.

— No i przekonałmy się — mówi członkowie „starszej generacji” — że czasem trzeba i młodych posłuchać. Teraz pracujemy już razem, a chłodnia przestała być „wąskim gardłem”.

Tajemnica osiągnięć „Schichta” tkwi w dobrym stylu pracy zespołu wytwórczym. Tkwi przede wszystkim w dobrej, cementującej w sobie załogi i dyktującym — pracy organizacji partyjnej.

Ten styl pracy zapewnia też fabryce dalsze osiągnięcia w przyszłości.

W. SZEWCZYK

Szkoły TPD przygotowują się do obchodu Rewolucji Październikowej

Dieta szkół TPD, biorąc żywy udział w obchodach „Miesiąca Pogłębienia Przyjaźni Polsko-Radzieckiej”. Nauczyciele wygłaszają pogadanki, w których opowiadają o polityce i polityce ZSRR, a w szczególności o roli naszego wielkiego sojusznika w walce o pokój.

Wielkie zainteresowanie budzą wśród dzieci zorganizowane w świetlicach TPD wystawy radzieckich książek dziecięcych i malarstwa. Materiałowy do wyświadczenia dostarczają radzieckie dzieci, zamieszczone w ilustrowanych pismach radzieckich. Ponadto urządzone są konkursy na znajomość literatury radzieckiej.

Świetlica przy ul. Niemcewiczka zorganizowała konkurs, polegający na trafnym odgadywaniu przez dziecko nazwiska autora oraz tytułu książki, której fragmenty są dziecku podane.

Dzieci w świetlicy przy ul. Tucholskiej uczą się języka rosyjskiego bez udziału dorosłych, tłumacząc zbiorowo rosyjskie bajki i opowiadki. Jedną z nich jest bajka „Złoty

dno z dzieci, znające język rosyjski, czyta bajkę, a pozostałe tłumaczą ją wspólnie na język polski. „Zabawa” ta cieszy się niezwykłą popularnością i powodzeniem.

Dzieci ze świetlicy przy ul. Willowej, na wzór przedwojennych trójek murarskich, zgorączyli się w „trójki”, które zbierają materiały ilustracyjne do swoich albumów. Młodsze dzieci robią album pt. „Dzieci w ZSRR”, a starsze pt. „Życie w ZSRR”.

Przez cały październik uczestniczą dzieci w wycieczkach na filmy radzieckie, po czym odbywa się w świetlicach wymiana wrażeń.

Szkoły i świetlice TPD łączą obchody Miesiąca Pogłębienia Przyjaźni Polsko-Radzieckiej z przygotowaniami do XXXII rocznicy Rewolucji Październikowej. W świetlicach wygłaszane są obecnie pogadanki na temat: „Polacy w Wielkiej Rewolucji Październikowej”.

Dzieci przygotowują już deklaracje, piosenki i tańce na akademia, która odbędzie się na początku listopada we wszystkich szkołach i świetlicach TPD.

Ludowy Teatr Muzyczny współpracuje z robotnikami

Pięknym i godnym naśladowania czynem wykazał się zespół Państwowego Ludowego Teatru Muzycznego, pod dyr. J. Mrozińskiego. Pod hasłem zbliżenia artystów z robotnikami, teatr ten nawiązał współpracę z Zakładami Wytwórczymi Aparatów Elektrotechnicznych dawniej „Sztrotański” przy ul. Goławskiej.

Ostatnio kilkunastoosobowa grupa artystów PLTM odwiedziła fabrykę, gdzie w sali stołkowej zgromadziła się załoga fabryki. Po zaprezentowaniu artystów publiczności, dyr. Mroziński w serdecznych słowach wyraził gotowość współpracy teatru z fabryką.

Po wzajemnym zapoznaniu się, nastąpiła wymiana programów: zespół teatralny wystąpił przy recytacjach, utworami muzycznymi i wokalnymi, robotnicy zaprezentowali miejscowe talenty recytatorskie i wokalne. Między robotnikami i artystami wywiązała się następnie żywa i bardzo serdeczna wymiana zdań.

Ten styl pracy zapewnia też fabryce dalsze osiągnięcia w przyszłości.

Marsze szlakami zwycięstw w województwie warszawskim

W „Marszach Jesiennych” w ub. niedzielę wzięło udział 2.066 mężczyzn i 1.471 kobiet. Marsze odbyły się we wszystkich miastach i gminach powiatu.

W Pułtusk do zgromadzonej na starcie zawodników przemówił starosta powiatowy — mgr K. Czapikowski, podkreślając znaczenie wychowania fizycznego w Polsce Ludowej. Następnie odbyło się uroczyste wręczenie 9 osobom dyplomów za wybitne zasługi w dziedzinie kultury fizycznej.

O godz. 11-ej rozpoczął się start poszczególnych drużyn. Trasa i przebieg marszu kontrolowany był przez przedstawicieli Głównego Urzędu Kultury Fizycznej. W marszach tych 90 proc. zawodników i zawodniczek uzyskało wynik „wybitny”.

Pow. Grójec W ubiegłą niedzielę odbyły

się w powiecie grójeckim marsze szlakami zwycięstw. Udział wzięło kilka tysięcy młodzieży i dorosłych.

Najwspanialszy wypadał impreza w Grójcu. Brało w niej udział około 300 osób.

Powszechną sensację wywołał 11-letni chłopczyk Władysław Łach, który dołączył do grupy startującej do marszu na 8 km i przybył do mety razem z czółowką w czasie b. dobrym (42 min.).

Z zespołów drużynowych pierwsza przybyła do mety drużyna żeńska z Uniwersytetu Ludowego w Głuchowie. Były to słuchaczki jednomiczniczego kursu dla kierowniczek świetlic z województwa warszawskiego.

Najlepszy wynik w marszu na 10 km osiągnął ob. Łęczyski z klubu „Gwardia” Grójec (39,45 min.). (Nf.)

Mokotów będzie w przyszłości dzielnicą wyższych uczelni

Miasto uniwersyteckie powstanie w pobliżu centrum stolicy

Plan przyszłej, nowej Warszawy, dzieli miasto na dzielnice, w których grupowane zostaną gmachy i urządzenia o pokrewnym przeznaczeniu. Śródmieście będzie siedzibą naczelnych instytucji politycznych, władz państwowych i organizacji gospodarczych, teren, posiadający odpowiednie warunki zdrowotne, zajmą osiedla mieszkaniowe, gdzie indziej znów powstaną typowe dzielnice przemysłowe. Oddrębna, w pewnym sensie, jednostką terenową na Mokotowie będzie także dzielnica wyższych uczelni.

demickiej zajmą całe Pole Mokotowskie, gdyż musiałyby wtedy okrozić powaźnie pas zieleni, jakim jest rozciągający się park publiczny.

„Miasto uniwersyteckie” powstanie wzdłuż parku w kierunku południowo-zachodnim i zajmie pod samą zabudowę stosunkowo niezauważaną część Pola Mokotowskiego. Rozległy kompleks budynków wyższych uczelni powstanie w konsekwencji ze sobą wszystkie rodzaje i dziedziny wiedzy.

W najbardziej sprzyjających warunkach, położony wokół wielkiego parku publicznego, oddzielony od hałasu i nadmiernej ruchy ulicznego, nie straci jednocześnie kontaktu ze śródmieściem, stykając się bezpośrednio z jego centrum (ar)

Główna Planowania i Statystyki (dawna SGH), Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego. Szkoła Inżynierska im. Wawelberga, budynki pracowni Uniwersytetu Warszawskiego przy ul. Wawelskiej obok Instytutu Radowego.

Niektórzy nie są jednak o tym, że gmachy dzielnicy aka-

Abym jednak racjonalnie wykończył potrzebne belki, trzeba się nimi zająć. Dotychczas bowiem wydobyte żelazo zwabia się po prostu na kupę. Nie dziwne, że nie zawsze wiadomo, gdzie i w której „naldzie” można znaleźć belki o pożądanym przekroju, a jeśli się znajdzie, to często przywołane stosem szczytków zbrożeń i brak po prostu ludzi, aby belkę wydobyć.

Rozbiórki prowadzi się etapie i nie skończył się one w najbliższej przyszłości. Można więc za interesować się wyszukaniem odpowiednich placów czy magazynów, gdzie składano by wydobyte żelazo kształtowe według jego przekroju. Mogłoby być to sprawa komisarzy akcji rozbiórkowej.

Zmniejszyło by to w wydatnym stopniu trudność, na które na tym odcinku napotyka akcja remontowa. (ar)

Zimowe wczasy niedzielne

Wydział Kulturalno - Oświatowy Warsz. Rady Zw. Zaw. przygotowuje plan akcji tzw. Zimowych Wczasów Niedzielných, których celem będzie udostępnienie masom pracującym rozrywek kulturalnych w dni świąteczne.

Obecnie organizują się ekipy solistów, recytatorów, śpiewaków oraz zespoły taneczne, które będą występowały w świetlicach przy zakładach pracy.

Oprócz tego w sali Romy i w Teatrze Polskim odbywać się będą występy zespołów świetlicowych w godzinach zarezerwowanych dla Związków Zawodowych.

Biety na te imprezy dostarczać będzie bezpłatnie Wydz. Kultur. Ośw. Warsz. Rady Zw. Zaw. (jd.)

Ofiary

Pracownicy Wydziału Gospodarczego Min. Adm. Publicznej wpłaca na obchodowe Zamku Warszawskiego 4.340 zł.

Zofia Gołnicza wpłacała na Towarzystwo Przyjaźni Dzieci 800 zł.

Pracownicy Kuratorium Okręgu Szkolnego Warszawskiego ofiarują na SPOS 5.250 zł.

Problemy jednej szkoły

Do podstawowej szkoły nr 114 na Targówku (ulica Stojanowska 12/11), uczęszczają około 600 dzieci robotniczych. Jak na możliwość małej, zabudowania siedmioizobowej szkoły, jest to ilość ogromna. Nauka odbywa się na dwóch zmianach. W siedmiu izbach szkoły pracuje kilkanaście oddziałów. Ciężko, brak pomieszczeń, pomocy naukowych i sprzętu, pomocy

W szkole na Targówku była do niedawna zupełnym kopciuszkiem. Tak było do lipca, do chwili, kiedy Komitet Rodzicielski nawiązał kontakt z Związkiem Zawodowym Pracowników Budowlanych.

Związek ten zobowiązał się w ramach Czynu Lipcowego wyremontować i odnowić pomieszczenia szkolne i przyrzeczenia dotrzymać. Dzieci, które po wakacjach powróciły do szkoły, przywitały pachnące

świeżą farbą klasy. Pierwszy krok zrobiono.

Kropła w morzu potrzeb

Nie rozwiązało to jednak trudności, piętających się przed Komitetem Rodzicielskim. Na każdym kroku są sprawy, które wymagają rzetelnego wysiłku, wyczerpanego pracy dla natchmiastowego ich rozwiązania.

Do szkoły na Targówku uczęszcza duża ilość sierot i półsierot. Opieka nad tymi dziećmi spada częściowo na Komitet Rodzicielski. Komitet zorganizo- wał doradczą pomoc, zaopatrzył sieroty przede wszystkim w odzież. Trzeba by jeszcze zorganizować dożywianie, ale sprawa ta nie może jakoś rozwiązać z miejsca.

Swietlica i sala gimnastyczna. W szkole na Targówku nie wesoło przedstawia się również sprawa uruchomienia świetlicy i sali gimnastycznej. Wśród dzieci nie może się rozwijać życie społeczne, gdyż nie ma sali w świetlicę. Przeludnione klasy szkolne, nie mogą spełniać tej dodatkowej roli.

Zaniedbana na Targówku sprawa kultury fizycznej nie ruszy z miejsca dopóki szkoła nie otrzyma sali i przyrządów gimnastycznych. Komitet Rodzicielski uzyskał już teren, na którym może stanąć sala gimnastyczna i świetlica. Trzeba więc teraz znaleźć możliwości wybudowania tych pomieszczeń, chociażby na razie prowizorycznych.

Do szkoły na Targówku uczęszcza sporo zaniedbanych dzieci. Dzieci nie robią dostatecznych postępów w nauce. Nie mają ku temu odpowiednich warunków. Komitet Rodzicielski ze swojej strony przeprowadza wywiady, odwiedza mieszkających zaniedbanych dzieci starając się sytuację poprawić.

Radykalnym środkiem jest zorganizowanie douczania dzieci właśnie w szkole. Komitet Rodzicielski do pracy tej przystąpił, ale na przeszkodzie znówu stają warunki lokalowe.

Wycięcie jest w tej chwili jedynym — konieczną jest budowa braku, który rozwiąże problem zarówno sali gimnastycznej, jak i świetlicy, a także umożliwi przeprowadzenie akcji douczania dzieci zaniedbanych w nauce.

Apel do DRN

Bołaczki szkoły na Targówku, są liczebnie niż gdziekolwiek indziej. Z ciasnoty w klasach można się przez jakiś czas pogodzić, ale nie można pozwolić, aby właśnie dzieci robotnicze Targówka były najbardziej zaniedbanych dzieł członkowie korespondentów będą w wszelkiej pomocy technicznej.

Rada Dzielnicowa nie jest odczytliwie w stanie zaradzić wszystkim trudnościom, ale może i powinna w swoim zakresie zaopiekować się serdecznie szkołą, zapraszając rodziców i zebrania Rady itp.

Szkoła na Targówku woła o pomoc i pomoc tę winna uzyskać. (wb)

reż, jak świetlicy, a także umożliwi przeprowadzenie akcji douczania dzieci zaniedbanych w nauce.

W celu zwiększenia produkcji i uzyskania większych oszczędności, zarząd klubu będzie stale słuchał z szóstki pracowników Wydziału Kulturalno-Oświatowego Warsz. Rady Zw. Zaw. Czynni powinni zapisywać się na listy, sporządzane przez kierowników świetlic przy zakładach pracy.

Wykonanie robót zajmie się SPB. Prace rozpoczną się wczesną wiosną roku przyszłego.

Ratusz będzie odbudowany według dawnych planów i stworzy wraz z sąsiednimi budynkami piękną oprawę architektoniczną placu Teatralnego. (w. b.)

Ponad milion litrów mleka dostarczyła mleczarnia w Świdnicy

Świdnicka mleczarnia spółdzielcza dostarczyła miastu do dnia 1 października br. ponad 1 mln. litr. mleka, przekraczając swój roczny plan dostaw. Zaopatrzenie miasta w mleko stale wzrasta i pokrywa w całości istniejące zapotrzebowanie.

W przyszłym roku rozpocznie się odbudowa Ratusza w Warszawie

Na odbudowę Ratusza Miejskiego na pl. Teatralnym przewidziano już kredyty w wysokości 160 milionów złotych.

Wykonaniem robót zajmie się SPB. Prace rozpoczną się wczesną wiosną roku przyszłego.

Ratusz będzie odbudowany według dawnych planów i stworzy wraz z sąsiednimi budynkami piękną oprawę architektoniczną placu Teatralnego. (w. b.)

Ponad milion litrów mleka dostarczyła mleczarnia w Świdnicy

Świdnicka mleczarnia spółdzielcza dostarczyła miastu do dnia 1 października br. ponad 1 mln. litr. mleka, przekraczając swój roczny plan dostaw. Zaopatrzenie miasta w mleko stale wzrasta i pokrywa w całości istniejące zapotrzebowanie.

Wszecznica Radiowa przyjmują jeszcze zapisy

Za 10 dni kończą się zapisy na roczny kurs wykładów Wszecznicy Radiowej, nadawanych w formie codziennych audycji przez radio.

Program obejmuje popularne wykłady z ekonomii politycznej, materializmu dialektycznego i historycznego, fizyki oraz historii literatury i sztuki. Każdy wykład jest dwukrotnie powtarzany.

Centralna Rada Związków Zawodowych zorganizowała w dawnym skrypcy wykładów Wszecznicy Radiowej, które będą bezpłatnie dostarczane słuchaczom za pośrednictwem Wydziału Kulturalno-Oświatowego Warsz. Rady Zw. Zaw. Chętni powinni zapisywać się na listy, sporządzane przez kierowników świetlic przy zakładach pracy.

Wykonanie robót zajmie się SPB. Prace rozpoczną się wczesną wiosną roku przyszłego.

ZSCH woj. krakowskiego rozszerza swą działalność

Wytężne prace Związku Samopomocy Chłopskiej woj. krakowskiej były tematem narady władz wojewódzkiego Związku oraz prezesów pow. zarządów.

Z opracowanych wyciecznych planu działalności wynika, że ZSCH znacznie rozszerzy i pogłębi swą pracę na wszystkich odcinkach, dając nacisk szczególnie na dalsze wzmocnienie organizacyjne ogniw terenowych Związku. Planuje się m. in. wzrost liczby członków Związku do 223 tys. Szczególną opieką zostaną otoczone kółka gospodyń wiejskich.

Uwzględniając dużą aktywność kół w wsi, przewiduje się też żywy udział członków kół gospodyń w pracy grup producentów.

W dziedzinie kultury fizycznej i sportu przewiduje się powiększenie liczby ludowych zespołów sportowych do 350 i zwiększenie liczby członków do około 23 tys.

W dziedzinie pracy społecznej organizacyjnej główny nacisk zostanie położony na rozszerzenie i pogłębienie sojuszu robotniczo-chłopskiego, stałą obronę interesów drobno- i średniorolnych chłopów, rozszerzenie spółdzielczości na wsi itp.

Działalność gospodarczą pójdzie w kierunku uaktywnienia grup hodowców i plantatorów. Ogółem planuje się zorganizowanie nowych 4.234 grup.

Wykopaliska sprzed 3000 lat na Pomorzu

W ostatnich dniach we wsi Władyno, pow. Bydgoszcz natrafiono podczas orki na ciekawe znalezisko z okresu najstarszego neolitu (około 3000 lat przed nową erą). Są to szczerki ury glinkianej ozdobione charakterystycznie dla tej epoki ornamentyką (podwójny ornament kreskowy pod nim ornament falisty) oraz dwie siekierki kamienne. Przedmioty te zostały zdeponowane w Muzeum Bydgoskim.

Obniżka składek za ubezpieczenie od ognia i kradzieży

Powierzchny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych obniżył dotychczasową taryfę za ubezpieczenie ruchomości domowych od ognia i kradzieży z włożeniem z 3 na 2 w rocznym 1.000 zł sumy ubezpieczenia.

Przy ubezpieczeniu tym Zakład pokrywa straty, które mogą powstać na skutek pożaru lub kradzieży z włamaniem w mieniu domowym, należącym do ubezpieczającego się, mieszkającej z nim rodziny i pracowników domowych. Pod mieniem domowym rozumie się: meble, odzież, zapasy żywności i opału oraz przedmioty gospodarstwa domowego i osobistego użytku z wyjątkiem biżuterii, dzieł sztuki i gotówki.

Wystawa Szkolnych Kas Oszczędności

Pocztowa Kasa Oszczędności organizuje w dniach od 20 — 30 października br. w Warszawie wystawę poświęconą pracom i działalności Szkolnych Kas Oszczędności.

Obecnie istnieje ponad 4.500 Szkolnych Kas Oszczędności, które skupiają przeszło pół miliona młodzieży.

Wystawa, której otwarcie nastąpi dnia 20 bm. o godz. 12-jej w gmachu Centrali PKO, obrazować będzie dotychczasowy dorobek SKO, jak również przedstawia wszechstronnie rodzaje prac i akcji, podejmowanych przez młodzież zrzeszoną w SKO.

Wystawa będzie czynna codziennie od godz. 9—17-tej. Celem udostępnienia szerszemu młodzieży zwracanie tej wystawy, po zamknięciu zostanie ona zamieniona na wystawę ruchomą, urządzaną kolejno we wszystkich miastach wojewódzkiej Polski.

RADIO CZWARTEK - 20 PAŹDZIERNIKA

Program I na fal 1339,3 m. Program dnia 8,35, na jutro 23,35. Wiadomości 12,04 16,00 20,00 23,00. Sygnal czasu 12,00. Wszecznica 8,35 21,00. Głos mają kobiety! 8,50 9,35 Muzyka, 10,00 PKC, 10,10 Muzyka 10,50 Informacja, 10,55 Dla klas III-V, 11,15 „Dziecko ulicy” — Kozyłowski, 11,35 Piosenki młodzieży, 12,30 Dla 12,35 Melodie Ludowe, 12,35 Przerwa, 12,40 Kompozytor tygodnia: Skriabin, 16,47 Ulwory Skrzypce, 17,00 „Gramy w szarym”, 17,15 „Wrytmie taneczny”, 17,40 „Odrodzenie” recenzja, 17,45 Poradnik językowy, 18,00 „Dla każdego coś miłego”, 19,00 „Wiosna w Szkole” — Gali 19,20 Muzyka taneczna, 20,55 Fajmłotki Kilińskiego, 21,30 Koncert oratoryjny muzyki radzieckiej, 21,30 Muzyka rozrywkowa, 24,00 Koniec audycji.

Program II na fal 395,8 m. Początek audycji 5,16. Wiadomości 5,15 6,00 6,45 16,00 20,00 23,00.

Program dnia 7,05 13,25, na jutro 23,10. Wszecznica 18,40. 5,20 Koncert dla świata pracy z Czechosłowacji, 6,05 7,10 8,00 Muzyka, 6,35 Gimnastyka, 7,55 Recytuar kin i teatrów, 8,20 Aud. literacka, 8,35 Przerwa, 13,30 Muzyka obywatelska, 14,00 Kronika bulgarska, 14,15 Muzyka popularna, 14,35 Muzyka rosyjska, 15,30 Dla świetlic dziecięcych, 16,35 Muzyka, 17,00 „Słuchamy muzyki” — Rudzki, 17,35 Dla świetlic młodzieżowych, 18,03 „Z kraju i ze świata”, 18,15 Muzyka Ludowa, 19,00 „Jak pracuje Biblioteka Narodowa”, 19,35 „Kronika słuchacza”, 19,35 „Dzieło Kolo” — Muzyka ludowa, 21,00 Skrzynka muzyczna, 21,60 Muzyka radziecka, 21,40 „Nizinny” — Przesłuchanie, 22,15 Muzyka Ludowa, 22,15 Muzyka kameralna, 24,00 Koniec audycji.

TRYBUNA LUDU
Wydawca: Komitet Centralny Polskiej Związności Robotniczej
Redakcja: Komitet Centralny RSW w Warszawie
Redakcja: Warszawa ul. Smolna 12.
Telefony Redaktor Naczelny 8-22-00, Zastępca Redaktor Naczelny 8-23-28, Sekretarz Redakcji 8-22-29, Dział Zagraniczny 8-22-05, Dział Literacki 8-21-82, Muzyka 8-21-76, Centrala 8-22-28, 8-21-04, 8-22-04, 8-21-82, 8-21-84.
PRENUMERATA
Przedpisanie miesięczne w kwocie 10 zł 150 - oplaty 50 zł
Przedpisanie kwartalne 30 zł
Przedpisanie półroczne 50 zł
Przedpisanie roczne 80 zł
Przedpisanie zagranicą 100 zł
Konto PKO - Nr 11574
Przy zgłoszeniu przedpisania należy przeliczyć kwotę w zł i w zł przy odbiorze
Admistracja Warszawa ul. Smolna 12 tel. 8-22-84
Reklam i ogłoszeń 8-50-20
Druk Zakłady Graficzne „Prasa” ul. Smolna 10 B-90907

Grzegorz Bryk

Z całego serca życzyć wam szczęścia

Zamieszczamy poniżej przesłane nam z okazji Miesiąca Poświęcenia Przyjaźni Polsko-Radzieckiej prozdrowienia od Grzegorza Bryka, uczestnika walk o wyzwolenie Polski.

Nigdy nie zetrą się w mej pamięci dni walki o wyzwolenie Polski i jej stolicy Warszawy od zniechęconych ciemnych. Zarówno ja, jak i wielu moich ziomków, którzy walczyli o wyzwolenie Polski, nawzajem bardzo bliskie i przyjacielskie stosunki z Polakami.

Nasi kołchoźnicy bardzo byli radzi, kiedy ubiegłej wiosny przyjechała do nas, do wsi Chudziaki, należącej do kolchozu „Rodzina Czerwonych Partyzantów”, delegacja chłopów polskich.

Z radością dzielił się z drogiymi gośćmi doświadczeniami naszej pracy zespolonej, która przyniosła nam zasobne życie. Goście widzieli naszą wieś, która wtedy właśnie była przebudowywana. Widzieli nasze murowane domy 3-4 izbowe, nasze 2 kluby, dwie duże szkoły, szpital i ambulatorium, nowoczesne stajnie i obory oraz wiejskie boisko sportowe. Byli też w domach kolchoźników i widzieli, w jakim dostatku żyją ludzie. Cieszyli się, widząc na podwózkach u kolchoźników motocykle, po dwa — trzy rowery i śpichrze pełne zboża.

Cheć donieść moim drogiem przyjaciółm, że w roku bieżącym kolchoz nasz — podobnie, jak wszystkie kolchozy rejonu czerkaskiego — uczynił nowy, wielki krok naprzód. Gospodarka przyniosła nam w roku bieżącym ponad 2 miliony rubli dochodu. W naszym okręgu mamy teraz ponad 15 kolchozów-milione-rów. Wszyscy myśleliśmy obecnie o przebudowie naszych wsi. Opracowano już nawet 10-letni plan przebudowy okręgu. Mamy zamiar wybudować 12 tysięcy nowych, komfortowych domów dla kolchoźników, liczne teatry, kluby, kina, szpitale, restauracje, hotele, domy towarowe, łaźnie i pralnie. Kolchozy założyły 30 cegielni i pięć zakładów produkcji dachówek. W naszej wsi, w Chudziakach, buduje się w roku bieżącym 6 nowych, murowanych domów dla kolchoźników, restaurację i hotel. Opracowaniem planów budowy nowych wsi zajęli się najlepsi architekci Kijowa.

Drodzy przyjaciele! Ja i moi ziomkowie, którzy walczyli o wyzwolenie Polski, posyłamy wam najserdeczniejsze pozdrowienia i najlepsze życzenia. Jesteśmy pewni, że i wy, którzy weszliście już na drogę budownictwa socjalistycznego, osiągniecie wielkie sukcesy.

Z całego serca życzyć wam szczęścia i zasobnego, wesołego życia!

Przed otwarciem Teatru Narodowego

Szawa Teatru Narodowego wszystkim w Polsce powinna być i jest bliska. I nie tylko dlatego, że nazwa, że tradycja, że Wojciech Bogusławski... Teatr Narodowy i dzisiaj winien być — obok Teatru Polskiego — przedłużoną sceną polską Cóż więc dziwnego, że od kąd opuszczenie i tragiczna cięśza Placu Teatralnego przeważała praca Wojska Polskiego, które — w ramach odbudowy „osi saskiej” — podjęło się wzniesienia dawnej świątyni Teatru Narodowego, że otędziliśmy wszyscy z największą uwagą postępy prac odbudowy. Obecnie dzieło tej odbudowy dobiega końca i termin uroczystego otwarcia teatru jest już niedaleki.

Wojsko odbudowy gmach ofiarowało narodowi. W praktyce znalazło to wyraz w wydzierżawieniu części gmachu Teatrowi Narodowemu, który jest placówką autonomiczną w ramach upaństwowionych teatrów polskich. W dowód wdzięczności i uznania za pracę Wojska Polskiego przy odbudowie gmachu, teatr przybrał nazwę: Państwowy Teatr Narodowy im. Wojska Polskiego. W porozumieniu zawartym pomiędzy Teatrem Narodowym a Domem Wojska Polskiego ustalono, że z gmachu korzystać będzie również Dom Wojska Polskiego, że w soboty i w niedzielne przedpo-

łudnia występować będzie na scenie Teatru Narodowego zespół Pieśni i Tańca Domu Wojska Polskiego. Ten wojskowy zespół artystyczny — podobnie jak teatr obywatelski pod dyr. Emila Chaberskiego — mieć będzie zresztą swe główne ośrodki w gmachu teatru „Placówka” i to jest rozwiązanie najbardziej właściwe.

Otwarcie Teatru Narodowego nastąpi w ciągu grudnia, br., dokładnego terminu nie da się w tej chwili ustalić, zależy on bowiem od wykończenia i uzupełnienia budowy wielu szczegółami niezmiernie ważnymi, a mało widocznymi. Teatr Narodowy winien być bowiem istotnie najnowocześniejszym gmachem teatralnym w Polsce.

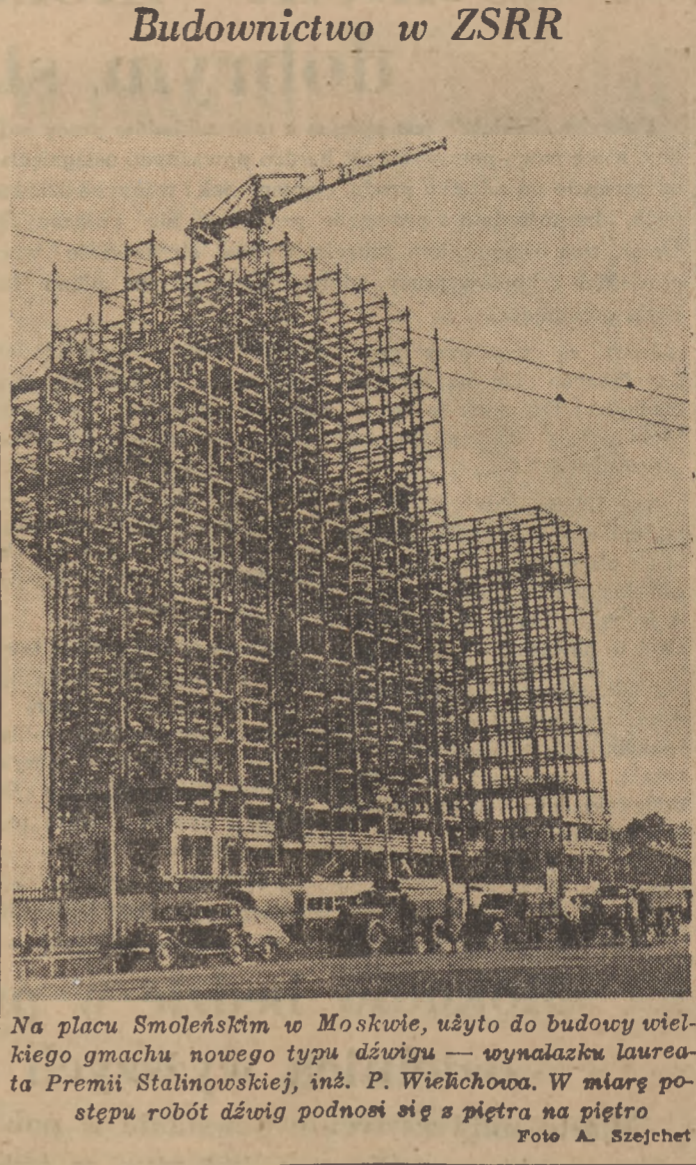
Kierownictwo Teatru Narodowego tworzą dyr. tow. Władysław Krasnowiecki i tow. Władysław Daszewski (kierownictwo artystyczne), tow. Leon Kruczkowski jako kierownik literacki nadto tow. Marian Meller jako kierownik przedsiębiorstwa. Koncepcja repertuaru przewiduje możliwie największe związanie się z życiem i problematyką naszej rzeczywistości. Teatr Narodowy pragnie poruszać zagadnienia, które nurtują społeczeństwo, które są najbardziej żywotne dla dzisiejszych treści społecznych. To jest zasadni-

czy punkt programu repertuarowego, który zresztą uwzględniać ma zarówno polskie jak zagraniczne sztuki, zarówno klasyczne jak współczesne utwory.

Na inaugurację zamierza Teatr Narodowy wystawić przebiegającą sceniczną „Faraona” Bolesława Prusa, a zatem utwór klasyki polskiej, wprawdzie epicki lecz o mocnym nurcie dramatycznym, silnym końcu ideowym i wyraziste zarysowanych postaciach.

Z klasycznego repertuaru za granicę znajdują się już w próbach „Świętoszek” Moliere’a w reżyserii Perzanowskiej i opracowaniu scenicznym Daszewskiego. Jeszcze wcześniej — nawet przed wystawieniem „Faraona” — włączy się Teatr Narodowy w festiwal sztuk rosyjskich i radzieckich, wydając „Jegora Bułyczowa” Gorkiego w inscenizacji Krasnowieckiego kreującego też rolę tytułową. Teatr Narodowy interesuje się poza tym gołną sztuką znokonego, po stopowego pisarza niemieckiego Berta Brechta „Mutter Courage”. Wreszcie w zakresie współczesnej twórczości scenicznnej polskiej Teatr Narodowy niecierpliwie oczekuje wyniku konkursu rozpisanego przez Ministerstwo Kultury i Sztuki.

(Jaszcz)

Na placu Smoleńskim w Moskwie, użtyto do budowy wielkiego gmachu nowego typu dźwigu — wynalazku laureata Premii Stalinowskiej, inż. P. Wielichowa. W miasę po- stępu robót dźwig podnosi się piętra na piętro. Foto A. Szejchet

NA POLCE Z KSIĄŻKAMI

Dwa tomiki satyry

Wiktor Woroszyłski. Weekend Mr Smitha. Satyry i fraszki str. 56; Antoni Marianowicz. Przejryste aluzje str. 68. — Warszawa, „Książka i Wiedza”, 1949.

Wiktor Woroszyłski należy do najbardziej utalentowanych poetów młodego pokolenia. Wydana niedawno tomika „Weekend Mr Smitha” — poemat o generale Swierczewskim, oraz tom wierszy pt. „Smierci nie ma” — świadczą o nieprzeciętnej kwalifikacji autora w dziedzinie satyry i fraszki, gdzie liryzm i epika łączą się z sobą w wyjątkowo harmonijny, gdzie opis i obraz nasycone są zawsze mocną barwą uczucia. Tak kwalifikację Woroszyłskiego, którego twórczość — dodajmy jeszcze — wiąże się najściślej z rytmem i kształtem życia nowej Polski, nie przysiągłbym, doprawdy, czy akurat satyra jest najważniejszą dziedziną twórczości. Nie wątpliwe i tutaj Woroszyłski postawił sobie, prezentując wartość swych piersiarskich zalet. Trudno mi jednak oprzeć się wrażeniu, że jaśnieją one pełniej w tonacji nie satyrycznej, lecz raczej w bohatersko-lirycznej, balladowej, najbardziej dysponując osobistym Woroszyłskiego bliskiej.

Satyry i fraszki jego datują się przeważnie z lat 1945—47, zgubiły więc już smak najświeższej aktualności. Mimo to, liczne spośród nich pozycje, ze względu na swą wartość „historyczną” i niebanalną formę poetycką — zasługują na przetrawienie, dlatego też zupełnie słusze było wydanie ich w zbiorze książkowym.

Możliwość piersarska Antoniego Marianowicza znajdują w obszarze satyry wyraz najbardziej właściwy i bodaj że wyłączny. Marianowicz ma po części humoru, chwytliwą i wyjątkowo precyzyjną i aczkolwiek lekkoformową, umiejętną operację lekkoformową pomysłami, kalamburami itp. Jednak, wśród trzydziestu z różną pozycją zbioru są wiersze różnej wartości; i takie, których żywot będzie dłuższy i inne, które w wydaniu książkowym nie wydają się konieczne.

Obróda omówione tu pokrótce tomiki satyry, czynią wrażenie korzystne, stając się dowód, że poziom naszej twórczości satyrycznej podnosi się wyraźnie, przekraczając linie banału, jałowości i templatowego ubóstwa. Niejedną z wierszy, zawartych w tomikach Woroszyłskiego i Marianowicza, znajduje z pewnością szeroka popularność i — ku satysfakcji słuchaczy — będzie recytowana z świetlicowej estrady.

BOLESŁAW DUDZIŃSKI

Nawiasem mówiąc... Precz z armatami (z czekolady)

Pismo francuskie „Franc-Tireur” jest niezwykle pokojowo nastrojone. Dnia 11 października 1949 ukazała się w nim pełna oburzenia notatka, piętnująca pewnego „handlarza armat”. „Franc-Tireur” tak daleko posunął swe uczucia pacyfistyczne, że zatakował wyżej wspomnianego kupa, jakkolwiek zajmuje się on tylko sprzedażą armat — czekolady. Kupiec ten sędzi prawdopodobnie, że w dobie marszałkizacji Francji wybrał dla swych czekoladek formę najbardziej odpowiadającą gustom tych, którzy są w stanie kupić sobie we Francji czekoladę.

Piękny przykład dbałości o właściwe wychowanie młodzieży — powiecie. Tak. Ale... w całej historii jest jedno małe kłucie ale.

Na tej samej kolumnie, na której pismo piętnuje armatniego cukierka znajduje się artykuł o wojnie kolonialnej w Indochinach. Artykuł ten nie jest bynajmniej utrzymany w tonie potępiającym i nie odznacza się nawet minimalną cząstką temperamenti z jakim napisano notatkę o czekoladach. Artykuł pochwała wojnę, sławi „bohaterów” czy nie kolonialnych rycerzy z korpusem ekspedycyjnego... nie posiada dość słów uznania, opisując nowoczesną, posłaną do Indochin, artylerię (tym razem już ze stali, nie z czekolady). Autor stwierdza, że przy pomocy dział na pełnym odcinku zadano „buntownikom” (bo tak pacyfistyczny „Franc-Tireur” określa walczących o wolność Wietnamczyków) poważną stratę.

„Franc-Tireur” jest piśmem, w którym zgodie współpracują elementy pół faszystowskie, trockiowskie i socjaldemokratyczne. Ale rzadko kiedy artykuły jego aż tak jasnowo ilustrową politykę tej państwa. Rozbrojenie w stosunku do czekoladek. Szczególnie hasła pokojowe. I... popieranie osławionej „brudnej wojny”.

Zrozumiałe. Redaktorzy „Franc-Tireur” żyją przecież dobrze i prosperują za pieniądze handlarzy stali, a nie handlarzy czekolady.

YALE

Kronika teatralna

NOWY SEZON TEATRU W CIESZYŃCIE

Teatr w Cieszynie zainaugurował nowy sezon komedią Aleksandra Fredry, pt. „Pan Geldhab”. Na przedstawienie inauguracyjne przybyli przedstawiciele władz i partii politycznych oraz goście czechołowscy, m. in. dyr. Kral z Ostrawy, prezes Towarzystwa Przyjaźni Czechosłowacko-Polskiej.

Z TEATRU W ŚWIDNICY

Państwowy Teatr w Świdnicy rozpoczął nowy sezon wystawieniem „Mazepa” Juliusza Słowackiego w reżyserii W. Wachawskiego. Równocześnie drugi zespół teatru wystawił komedie Gołdawy i Stepnia „Moja żona Penelopa” w reżyserii St. Winińskiego.

W nowym sezonie Teatr świdnicki obsłuży oprócz miejscowości dotychczas odwiedzaných jak: Wałbrzych, Świebodzice, Dzierżonów, Jawor, rów nie Strzeliń, Olawa, Brzeg, Szczawniów, Zdrój, Niemce i Żiębice.

„BALLADYNA” W BIAŁYMSTOKU

Do uczczenia setnej rocznicy śmierci Juliusza Słowackiego Państwowy Teatr im. Aleksandra Węgierki w Białymstoku wystawił na inaugurację sezonu „Balladyna”. Sztukę reżyserowała Maria Jabłońska. Na przedstawienie premierowe przybył Wicemarszałek Sejmu — Szwabe.

SOLSKI W NOWYM DWORZE

Zespół teatru im. St. Jaracza z Olsztyna wystawił w Nowym Dworze komedią A. Fredry pt. „Pan Jowialski”. W roli tytułowej wystąpił mistrz Solski, Nestor sceny polskiej był entuzjastycznie wityany przez publiczność, złożoną z ponad 2 tysięcy robotników rolnych.

ŁÓDZKIE TEATRY DLA DZIECI

Łódzki Teatr Lalek „Finochio” występuje w ramach festiwalu sztuk radzieckich „Czardzielski kłobas”. W dziedzinie w. listopadzie teatr wystąpił z premierą sztuki „Nowe szaty króla” Andersena w prze-róbcę Maliszewskiego. Teatr dla dzieci „Arlekin” w Łodzi otwiera sezon „Wesoła maskarada”, na którą składają się sztuki „O zajączku sprawie dziwny” według Adolfa Dygasłńskiego w przeróbce Eranta, „Pod zielonym jaworem” Zaborowskiego i „O biedzie”, która miała siedem kostek” Anny Świąrszczyńskiej. W ramach festiwalu sztuk radzieckich „Arlekin” wystawi „Złota rybka” pisarki radzieckiej Tarachowskiej w przedkładzie Wł. Jaremy.

CZYTELNICY PISZA

Na urodzajnych zalewach Odry powstaną plantacje warzyw

Nasza czytelniczka z województwa szczecińskiego pisze:

W powiecie Chojnice w gminie Cedynia, Odra ma bardzo niskie brzozy. Wylewy rzeki użyczyły tu nadbrzeżny grunt mielen urodzajnym tak niemal jak mól w delcie Niliu.

Niemcy zabezpieczyli ten skrawek niezwykłej urodzajnej gleby przed zalewaniami za pomocą urządzeń melioracyjnych, co umożliwiło zasiewy. Ale podczas odwrotu w 1945 r. zniszczyli wszystkie urządzenia. Grunt znalazł się w stanie zanadto suchym.

Polskie władze zabezpieczyły brzozy, lecz ziemia musiała wy-

Maszyny urodzaju

Ziarno zbadane w laboratoriach rolniczych da dobry plan, gdy zostanie zrzucone w starym uprawianą glebę o odpowiedniej temperaturze i wilgotności. Instytut wodno-melioracyjny opracował specjalny ze spół przyrządów, które nie tylko rejestrują temperaturę i wilgotność gleby, ale przekazują uzyskane dane do odległego laboratorium kolchozowego, skąd dyżurny agronom kieruje pracami rolników.

Najcięższa praca na wsi — to orka. Zorać hektar ziemi, ten, przeniesić i przewrócić w tej, niż to tysięcy pudów ziemi. Tę pracę wykonywali do niedawna chłopcy, używając jak siły pociągowej koni lub wół.

Zmechanizowanie orki odegrało ogromną rolę w walce o przebudowę gospodarki rolniej. Już w 1940 r. plugi traktorowe przeorywały ok. 8/10 powierzchni ornej ZSRR. Znaczy to, że miliony kolchoźników zostały zwolnione od ciężkiej pracy i mogli zyskiwać energię na inne prace, powiększając siłę i bogactwo Ojczyzny.

Teraz pojawiły się na sowieckich polach traktory elektryczne, o wiele oszczędniejsze od swoich poprzedników. Traktor elektryczny może zorać ziemie w promieniu 15 km dokoła elektrowni, z której pobiera prąd. Obok traktora wędrują małe podstacje elektryczne, umieszczone na samochodach. Dzięki tym samym urządzeniom jeden kolchoźnik — mechanik wykonuje obecnie pracę setek ludzi.

Lepiej niż człowiek

Maszyny czynią nie tylko trud człowieka lżejszym, ale wykonują również pracę o wiele lepiej, niż dawne narzędzia. Przy pomocy pluga konnego nie można było np. zorać ziemie głębiej, niż na 15—18 cm. Współczesna technika uprawy roli wymaga orki głębszej na 22—25 cm. Zadanie to może wykonać plug traktorowy.

Ziemie zoraoną traktorem trzeba jeszcze spulchnić; tę pracę wykonują zamiast starej pra-cy, tj. ramy z wbitymi długimi gwóźdźkami, udoskonalona maszyna.

Do przygotowanej gleby rzucać rolnik dawniej nasiona garściami, starając się o możliwie regularne rozproszanie ziarna. Obraz takiego siewcy zna-ją dziś rolnicy radzieccy tylko z obrazków. Dziś siewniki-automaty kładą ziarno szybko i równo, w odległościach ustalonych przez uczonych, wydają-

nie zniżają się do roli, zebrań lnu z 1 ha wy maga ciężkiej pracy jednego człowieka w ciągu 5—6 dni. Nowy automatyczny kombajn dla zbiórki lnu, wykonujący tę pracę w ciągu 2 — 3 godzin, obrywa główki lnu, nasypuje je w worki, a włókna lnu wiąże w regularne snopki. Jedna taka maszyna, pracująca zresztą dokładniej, niż człowiek, wykonuje w ciągu dnia pracę 72 ludzi. Obsługuje ją traktorzysta i maszynista. Kombajn dla zbioru lnu stosuje się dotąd jedynie w ZSRR.

Poniższy artykuł pisał inż. S. Klementiewa i M. Smirnowa opowiada o mechanizacji pracy na wsi.

Artykuł ten zamieszczony był w radzieckim piśmie „Technika Młodzieży”.

Technika w walce ze szkodnikami

Do niszczenia szkodników roślinnych używa się już również maszyn. Jedną z takich maszyn niszczy szkodniki na przestrzeni 1 ha w ciągu 1 godziny.

Również samoloty przycho-dzą z pomocą rolnikowi, zarów-no prowadząc wojnę ze szkodni-kami, jak i rozpylając równomiernie nawozy sztuczne na polach.

Sztuczne słońce

Nawet ogrodnicy stosują już automaty w hodowli roślin. W oranżeriach rośliny naświetlane są sztucznym słońcem elektrycznym. Źródło światła połączone jest z urządzeniem automatycznym, które wymaga i o-słabia natężenie promieniowa-nia zgodnie ze zmianami poro- dnia i równocześnie przesuwa owo „słońce” ze wschodu na zachód. Dzięki temu rodzaju auto-matyzacji hodowli ogrodnicy ro-śliny przez cały rok i otrzymu-ją dwukrotnie większy urodzaj, przyspieszając równocześnie termin dojrzewania o 15—20 dni. Liczne gospodarstwa owo-cowe i kwiatowe już w czasie obecnej pięciolatki utrzymują te automaty.

„SIOSTRA CARRIE” DREISERA

Nakładem „Książki i Wiedzy” ukazała się wznowienie popularnej powieści Teodora Dreisera pt. „Siostra Carrie” (str. 524 — z 500..)

MARIOLA

W powieści czeskiej pisarki Heleny Malirzowej „Mariola” — woska nazwa kukielki jest jednocześnie imieniem dziewczynki w każdym pokoleniu rodziny Kopeckich, wędrownych artystów kukielkowych. Dzieje tej rodziny to jednocześnie dzieje tej ciekawej sztuki odtworzonej w Czechach i zaczątków filmu. Ciekawa ta książka ukazała się w polskim przekładzie Aliny Świąrszczyńskiej nakładem „Książki i Wiedzy” (str. 216, z 250..)

O RADZIECKIM SYSTEMIE FINANSOWYM

Ukazała się w nowym wydaniu broszurka M. Bogolepowa pt. „Radziecki system finansowy” w przekładzie i z postawieniem Aleksandra Szpakowicza („Książka i Wiedza” str. 106).

Kombajny zbierające buraki i len

Technicy radzieccy słusznie szyczą się skonstruowaniem kombajna, zbierającego buraki cukrowe. Automat ten wykopuje buraki, odcina nać, oczyszcza burak z ziemi i odkłada od-

Odpowiedzi redakcji

Antoni Pacholacz, Murzynowo. — W sprawie Waszej zwróciliśmy się do ambasady RP w Moskwie. Zawiadomimy Was po otrzymaniu odpowiedzi.

Grzegorz Ciepliński, Warszawa. — Ponieważ szczegóły zawarte w Waszym liście interesują Komitet Wojewódzki PZPR, list przekazaliśmy sekretarzowi K. W.

R. Rywanowicz, Warszawa — Praga. — Sprawy tę poruszała już niejednokrotnie prasa warszawska. Jesteśmy przekonani, że Prezydium St. Rady Narodowej, któremu przekazaliśmy Wasz list sprawę tę ostatecznie załatwi.

Eugeniusz R., Warszawa, Eugeniusz D. Zamieniec. — Zwracanie się z prośbą o ocenę Waszych wierszy i o wskazówki na przyszłość. Radzimy zachować raczej pijania wierszy.

Wacław Wyszyński. — Odpowiedź na Wasz list i załączniki przesyłamy pocztą. Stefan Słucki, Wawer. — List Wasz przekazaliśmy Komisji Sanitarnej przy Powia-

towej Radzie Narodowej w Aninie, która niewątpliwie zainteresuje się stanem sanitarnym Waszego domu.

Wiktor Grygorowicz. — Aby dostać się do jednej ze szkół morskich lub żeglugał łódzkiej winniście się zwrócić bezpośrednio do Powiatowej Komendy Powszechnej Organizacji „Służba Polsce”. Tam otrzymacie dokładne informacje dotyczące poszczególnych szkół i warunków przyjęcia.

Jan Jaworski, Dębno. — List przekazaliśmy Komisji Kontroli Partyjnej przy Komitecie Wojewódzkim PZPR w Szczecinie.

Piwovarska. — Nie zgadzamy się z Wami. Wystarczy przejść się po świetlicach dziecięcych TPD, by stwierdzić, że nie świecą one — jak piszecie — pustkami. Zgadzaamy się natomiast z Waszym zdaniem, gdy stwierdzacie, że Rady Zakładowe winny roztoczyć nad tymi świetlicami jak najdalej idącą opiekę, a przede wszystkim starać się pomóc robotnikom w umieszczaniu dzieci w tych świetlicach.

Kropki nad „i”

DWOCH TRUMANÓW
Prezydent Truman otrzymał od rzeźbiarza Ernesta Diriga swoje popiersie. Rzeźbiarz wprowadził nieco zmian innowacji: rzeźbionego Tru-mana ma na nosie złote, zdejmujące się okulary.

Miast stwierdzić, że chciał, aby popiersie prezydenta było jak żywe.

Mają mu jednego Trumana? (i).

PRZYJEMNE OTOCZENIE
Zachodnio-niemiecki „parlament” w Bonn powierzył dekorację wnętrza gmachu

dawnemu osobistemu malarzowi Goeringa — Pejnerowi. W czasie wojny Goering polecił Pejnerowi opracowanie projektu dekoracji nowego Reichstagu obrazami, przedstawiającymi „historyczne zwycięstwa” niemieckie.

Parlament w Bonn postanowił wyznaczyć te projekty, aby dogodził większości deputowanych i stworzył im otoczenie, w którym by się dobrze czuli.

Niewątpliwie będą się czuli znakomicie... (a).